

॥ २ ॥ ३ ॥ विप्रणयेत् दासोऽस्मीति वेदितं शिक्षयेत् ततः संवत्सरादूर्ध्वं स एव अनुवन्धयितो जातः जेतुः पुत्र एव भवेत् ततश्च योक्तव्य इत्यर्थः ॥ ४ ॥ विक्रमाहताकन्यात्वमस्मान्दृष्ट्वा विभक्तान्यं चेति प्रष्टव्याऽन्याधिनीमस्थाय्येति भावः सहस्रानि कृत्या आहृतं दासदास्यादिकं वत्सरांते प्रत्यर्षणीयं तदा स्वीयमेव तस्मै दत्तं भवति ॥ ५ ॥ वध्याश्चोरादयः तद्धनं न तिष्ठेदपि तु व्ययितव्यमेव वधोप्यचोरश्चेत्तदा क्षतव्यं

अधर्मयुक्तो विजयोत्थध्रुवोऽस्वर्ग्य एव च ॥ सादयत्येष राजानं महीं च भरतर्षभ ॥ २ ॥ विशीर्णकवचं चैव तवास्मीति च वादिनं ॥ कृतां जलिन्यस्तशस्त्रं गृहीत्वान विहिंसयेत् ॥ ३ ॥ बलेन विजितो यश्च न तं युध्येत भूमिपः ॥ संवत्सरं विप्रणयेत् तस्माज्जातः पुनर्भवेत् ॥ ४ ॥ नार्वाक्सं वत्सरा कन्या प्रष्टव्या विक्रमाहता ॥ एवमेव धनं सर्वं यच्चान्यत्सहसाहृतं ॥ ५ ॥ न तु वध्य धनं तिष्ठेत्पि वेयुर्ब्राह्मणाः प्रयः ॥ युंजीरन्नप्यन दुहः क्षतव्यं वा तदा भवेत् ॥ ६ ॥ राज्ञा राजैव योद्धव्यस्तथा धर्मो विधीयते ॥ नान्यो राजानमभ्यस्येदराजन्यः कथंचन ॥ ७ ॥ अनीकयोः सहतयोर्यदीयाद्वा ह्यणोतरा ॥ शांतिमिच्छन्नुभयतो न योद्धव्यं तदा भवेत् ॥ ८ ॥ मर्यादां शाश्वतीं भिद्याद्वा ह्यणं यो भिलंघयेत् ॥ अथ चेहं घयेद्देवमर्यादां क्षत्रियब्रुवः ॥ ९ ॥ असंख्येयस्तदूर्ध्वं स्यादनादेयश्च संसदि ॥ यस्तु धर्मविलोपेन मर्यादां भेदनेन च ॥ १० ॥ तां वृत्तिं नानुवर्तेत विजिगीषुर्महीपतिः ॥ धर्मलब्ध्या द्विविजया ह्यभः को भ्यधिको भवेत् ॥ ११ ॥ सहसानां र्थभूतानि क्षिप्रमेव प्रसादयेत् ॥ सांत्वेन भोगदानेन सराज्ञां परमानयः ॥ १२ ॥ भुज्यमाना त्वयोर्यो गेन स्वराष्ट्रादभितापिताः ॥ अमित्रास्तमुपासीरन्व्यसनौघप्रतीक्षिणः ॥ १३ ॥ अमित्रोपग्रहं चास्य ते कुर्युः क्षिप्रमापदि ॥ संतुष्टाः सर्वतो राजन राजव्यसनकां क्षिणः ॥ १४ ॥ नामित्रो विनिकर्तव्यो नातिच्छेद्यः कथंचन ॥ जीवितं त्यप्यतिच्छिन्नः संत्यजेच्च कदाचन ॥ १५ ॥ अल्पेनापि च संयुक्तस्तुष्यत्येव नराधिपः ॥ शुद्धं जीवितमेवापितादृशो बहुमन्यते ॥ १६ ॥ यस्य स्फीतो जनपदः संपन्नः प्रियराजकः ॥ संतुष्टभृत्यसचिवो दृढमूलः स पार्थिवः ॥ १७ ॥ ऋत्विक्पुरोहिताचार्या ये चान्ये श्रुतसत्तमाः ॥ पूजार्हाः पूजिता यस्य स वै लोकविदुच्यते ॥ १८ ॥ एते नैव च वृत्तेन महीं प्रापसुरोत्तमः ॥ अनेन चैव विप्रयं विजिगीषंति पार्थिवाः ॥ १९ ॥ भूमिवर्जं धनं राजा जित्वा राजन्महाहवे ॥ अपि चान्नौषधीः शश्वदाजहार प्रतर्दनः ॥ २० ॥

पूर्ववत्तद्धनं प्रतिदयमित्यर्थः ॥ ६ ॥ अभ्यस्येत् अभिमुखं शस्त्रं क्षिपेत् ॥ ७ ॥ क्षत्रियब्रुवः क्षत्रियाधमः असंख्येयः क्षत्रियेषु गणनीयः जातिबाह्यः कर्तव्य इत्यर्थः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ अनार्यभूतानि जयादीनि कृत्वा प्रसादयेत् ॥ १२ ॥ अयोगेन असांत्वेन ॥ १३ ॥ अमित्रोपग्रहं तद्वैरिणामानुकूल्यं ते बलाद्गुज्यमानाः ॥ १४ ॥ विभिकर्तव्यः निकृत्या वंचयितव्यः ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ भूमिर्लघ्यापिशन्नोर्हर्तव्यानीति किमु स्वर्णादिकमिति भावः ॥ २० ॥